

Ministerie van Financiën
Directie Financiële Markten
t.a.v. de heren mr. E. Y.C. Ligthart en mr.
W.P.S. Baatenburg de Jong
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Datum	Onderwerp	Referentie	Bijlage(n)	Doorkiesnummer
5 april 2007	Wet WID/MOT	consultatie	-	T 020-3010301 F 020-3010302

Mijne heren,

Het NIVRA geeft in het onderstaande kort haar commentaar op het wetsvoorstel tot implementatie van de Derde richtlijn betreffende bestrijding van witwassen en de financiering van terrorisme ("Implementatievoorstel") en op de wet tot samenvoeging van de WID en de Wet MOT ("Integratievoorstel").

Algemeen

Het NIVRA is van mening dat de beoogde wettekst (integratievoorstel) een aanmerkelijke verbetering is ten opzichte van vergelijking met de huidige wetten. Vooral de directe aansluiting bij de bewoordingen van de Derde richtlijn, de invoering van de risico-georiënteerde benadering en de samenvoeging van de huidige afzonderlijke wetten beschouwt het NIVRA als een grote vooruitgang. Ook is er veel waardering voor de goede dialoog die het Ministerie van Financiën heeft gevoerd met marktpartijen en de bereidwilligheid om rekening te houden met de wensen van marktpartijen.

Het voorgaande en de grote tijdsdruk veroorzaakt door de splitsing over twee grotendeels identieke wetsvoorstellen heeft tot gevolg dat ons commentaar beperkt wordt tot onderstaande opmerkingen. Opgemerkt moet nog worden dat veel van de commentaren die wij in de pre-consultatiefase aan de orde hebben gesteld op een bevredigende wijze in de huidige wetsvoorstellen zijn verwerkt.

De meer algemene opmerkingen zijn:

1. De teksten van het implementatie en het integratiedocument sluiten nog niet goed op elkaar aan. Zie bijvoorbeeld artikel 1, lid 2 (integratievoorstel) in vergelijking met artikel 9, lid 3 (implementatievoorstel). Het is voor ons niet altijd duidelijk welke wetteksten leidend zijn.

Ook de teksten in de Memories van toelichting zijn niet in alle gevallen consistent.

2. De definitie in artikel 1 lid 1 onderdeel a, 11 is onduidelijk en ons inziens te breed geformuleerd. Bovendien maakt de definitie niet duidelijk of het hier gaat om samenwerkingsverbanden van accountants (in welke juridische vorm dan ook) of om individuen. De in de Memorie van toelichting beschreven nadere beperkingen in de definitie dienen in de wettekst zelf verwerkt te worden. Wij zullen op korte termijn met een tekstvoorstel voor deze definitie komen dat beter aansluit bij de EG richtlijnen en bij eerder tot stand gekomen wet-en regelgeving betrekking hebbend op accountants (Wta, Bta etc.).

3. De risicobenadering is nieuw en neemt een centrale plaats in in het wetsvoorstel. Tijdens de hearing van 23 maart j.l. was er discussie over de vraag of al dan niet nadere guidance moet worden verstrekt aan de beroepsbeoefenaren. Aan de ene kant was men van mening dat nadere guidance niet nodig was omdat het de verantwoordelijkheid is van de beoefenaren in de praktijk om daar goed mee om te gaan. Aan de andere kant vond men dat dit een goede zaak zou zijn gezien het nieuwe karakter van dit uitgangspunt in de wet en de onduidelijkheid waartoe dit kan leiden. Het NIVRA is voorstander van enige vorm van guidance door het weergeven van casussituaties en het aangeven van mogelijke risico's alsmede de wijze waarop hier mee omgegaan zou kunnen worden. Guidance is ook nodig vanwege het relatief hoge abstractieniveau waarmee de wet is opgesteld, de vele interpretatiemogelijkheden die de wet biedt en de onbekendheid met allerlei constructies die in de praktijk gehanteerd worden voor het witwassen van gelden. Veel beroepsbeoefenaren zijn dan ook nog onvoldoende in staat om de diverse misbruikconstructies te herkennen. Wij adviseren dan ook om veel voorlichting te geven en publicaties te gaan opstellen die richtinggevend zijn voor de praktijk.

4. Tot slot willen wij nog onze zorg uitspreken over de nog onduidelijke taken die toezicht-houders in het kader van het toezicht op de wet gaan invullen. Zo vragen wij ons af op welke wijze het Bureau Financieel Toezicht haar taken gaat uitvoeren. Ook is de verantwoordelijkheid van overige toezichthouders (DNB en AFM) in het kader van toezicht op de wet niet helder.

Implementatievoorstel

- a) Artikel 1 lid 1 sub a onder 11: er is bepaald dat registeraccountants, accountants-administratieconsulenten en belastingadviseurs onder de wet vallen voor zover zij beroepsactiviteiten uitoefenen. Niet duidelijk is wat hiermee wordt bedoeld: immers de toelichting bij het implementatievoorstel geeft op pagina 2 aan dat er een vereenvoudiging voor deze beroepsgroep komt doordat enkel nog in geval van belastingadvies geïdentificeerd en gemeld hoeft te worden en niet in geval van het opstellen van de jaarrekening of het voeren van administraties. Op pagina 15 van diezelfde toelichting lijkt het er echter op dat de definitie juist wordt verruimd. Tax assurance wordt hier met name genoemd. Anderzijds wordt hier wel aan toegevoegd dat het moet gaan om dienstverlening die zich voor witwassen van gelden leent. Zowel de controle als de aangifte zijn werkzaamheden met een retrospectief karakter die zich niet lenen voor witwassen. Dit verhoudt zich echter weer slecht tot de algemene formulering 'voor zover zij beroepsactiviteiten uitoefenen'.
- b) Artikel 1 lid 2: deze is in het integratievoorstel verplaatst naar artikel 9, maar daarmee is de strekking ook gewijzigd.
- c) Artikel 3 lid 3 sub c: niet duidelijk is hoe sub c zich verhoudt tot sub a en b.
- d) Artikel 5 lid 1. De verwijzing naar art 8, eerste lid, dient aangepast te worden nu art 8 zelf vervallen is.
- e) Artikel 7 lid 4 sub b: in de zin staat "personen die daartoe *door de bank* gemachtigd zijn". Wordt hier niet bedoeld "door de instelling"?
- f) Artikel 7b: dient hier niet een vergelijkbare versoepeling als onder 7a lid 2 te worden opgenomen? Anders is de versoepeling van 7a lid 2 illusoir.

- g) Artikel 7c: alhoewel dit niet uit de toelichting blijkt veronderstellen wij dat niet alleen overeenkomstig de WID maar ook overeenkomstig de in de andere lidstaten gebruikelijke procedures mag zijn geïdentificeerd.
- h) Artikel 7d: de eis van de overeenkomst leidt tot een verzwaring van de administratieve lasten. Overigens stelt de richtlijn deze eis niet.
- i) Artikel 9 lid 2: de Europese richtlijn staat toe dat de transactie desondanks wordt uitgevoerd. Waarom is hier van de richtlijn afgeweken? Hoe verhoudt zich dit tot de verplichting om het doen van de melding geheim te houden anders dan de mededeling als bedoeld in artikel 19 lid 3?
- j) Artikel 9 lid 3: in afwijking van de richtlijn worden andere beroepsgroepen zoals belastingadviseurs en accountants hier niet genoemd. Op basis van het integratievoorstel en de mededelingen gedaan tijdens de hearing op 23 maart j.l. vertrouwen wij er op dat deze beroepsgroepen alsnog worden opgenomen in de definitieve wettekst.
- k) In de memorie van toelichting op pagina 10 missen wij bij de vrijstelling een expliciete verwijzing naar de gerechten. Met name accountants worden met enige regelmaat als deskundige of bindend adviseur ingeschakeld in geschillen tussen partijen.
- l) MvT pagina 12: de kamer van koophandel kent twee digitale opties: het inzien van een uittreksel, hetgeen € 2,50 kost en het aanvragen van een digitaal gewaarmerkt uittreksel, hetgeen € 7,50 kost. Daarnaast kan bij de kamer van koophandel een (hard copy) gewaarmerkt uittreksel worden opgevraagd voor € 11.50. Uit de toelichting concluderen wij dat in het vervolg volstaan kan worden met het inzien van uittreksels.

Integratievoorstel

- a) Artikel 1, lid 1 sub a onder 15. Is voldoende duidelijk welke partijen onder de reikwijdte van dit artikel vallen. Is de opsomming op blz. 9 van de MvT '(verkopers van voertuigen, sieraden, juwelen)' limitatief of vallen ook andere categorieën handelaren hier wellicht onder?
- b) Artikel 3, lid 2 onder d : deze bepaling leent zich niet voor een controlerend accountant aangezien er bij deze beroepsbeoefenaar geen sprake is van transacties.
- c) Artikel 4 lid 1: Conform artikel 3 lid 2 sub b stellen wij voor om toe te voegen: '*... en indien van toepassing die van de uiteindelijk belanghebbende...*'
- d) Artikel 8 lid 4 sub b: in de zin staat 'personen die daartoe *door de bank* gemachtigd zijn'. Wordt hier niet bedoeld 'door de instelling'? Opmerking verdient verder dat in de MvT wordt verwezen naar artikel 7 in plaats van artikel 8.
- e) Artikel 8 lid 2. De aanhef suggereert dat dit artikel identificeren betreft doch de zinsnede 'indien een cliënt niet fysiek aanwezig is voor identificatie' suggereert dat het om verificatie gaat. Hierdoor ontstaat verwarring over de vraag of verificatie nu niet meer in persoon hoeft te gebeuren doch ook met documenten kan. Gezien de plaatsing van het artikel vermoeden we evenwel dat het om identificatie gaat, in welk geval de beoordeling op echtheid van overgelegde documenten overbodig lijkt en naast artikel 12 geen zelfstandige betekenis heeft.
- f) Artikel 9 lid 1 geeft niet de ruimte die artikel 4 lid 2 biedt. Aangezien bij alle rechtspersonen en bij een groot deel van natuurlijke personen sprake is van vertegenwoordiging, zou art 9 een overeenkomstig lid moeten bevatten als artikel 4.
- g) Artikel 12 lid 2. De kamer van koophandel kent twee digitale opties: het inzien van een uittreksel, hetgeen € 2,50 kost en het aanvragen van een digitaal gewaarmerkt uittreksel, hetgeen € 7,50 kost. Daarnaast kan bij de kamer van koophandel een (hard copy) gewaarmerkt uittreksel worden opgevraagd voor € 11,50. Uit de tekst en de toelichting bij het implementatiedocument concluderen wij dat in het vervolg volstaan kan worden met het inzien van uittreksels.
- h) Paragraaf 2.4, titel. Hierin dient identificatie vervangen te worden door verificatie.

- i) Artikel 16 lid 1 delegeert de vaststelling van indicatoren. Voorgesteld wordt ter wille van de leesbaarheid in lid 1 drie categorieën op te nemen namelijk de verplichte melding ingeval een melding is gedaan aan politie of justitie (hoewel het NIVRA meent dat hier sprake is van een onnodige dubbele melding), de melding van transacties waarvan aanleiding is om te veronderstellen dat ze verband kunnen houden met witwassen of financiering van terrorisme, overige bij AMvB vast te stellen indicatoren.
- j) Artikel 17. de vrijstelling van artikel 9 lid 3 uit de implementatiewet is hier weggevalen.
- k) Artikel 24, lid 2. Het NIVRA vraagt zich af of deze bepaling voldoende waarborgen schept om het verstrekken van informatie aan andere mogendheden zorgvuldig te laten geschieden.

Wij zijn graag tot nadere toelichting bereid.

Hoogachtend,

drs. R.G. Bosman RA
Directeur beroepsontwikkeling
en -reglementering